

FATİH Projesi
**EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ
ZİRVESİ**
2017

BİLDİRİ KİTABI

KAZANIM TEMELLİ SÜREÇ ODAKLI İZLEME VE DEĞERLENDİRME SİSTEMİNİN ÖĞRENCİLER VE EĞİTİM YÖNETİCİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Ali ALTINSOY
Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

Ali Kemal EKER
Fen Bilimleri Öğretmeni

Ekrem ÖZMEN
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni

Haluk ULUÇAY
Matematik Öğretmeni

Hüseyin SAYIN
Türkçe Öğretmeni

Salih ŞANAL
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Seyit Mehmet ÇİTFCİ
Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

Tahir YAMAN
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni

Zeki KÜÇÜKKARA
Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

Konya İl Millî Eğitim Müdürlüğü Ölçme ve Değerlendirme Merkezi
konyaodm.meb.gov.tr - konyaodm@gmail.com

ÖZET

Klasik ölçme ve değerlendirme uygulamalarının beraberinde getirdiği sorunlar eğitim çevrelerinde yeni yaklaşımların gündeme gelmesini ve tartışılmasını sağlamış, ölçme ve değerlendirme çalışmalarında artık sürecin de hesaba katılmasını zorunlu kılmıştır. Bu çalışmanın amacı Konya ili bünyesinde öğrenim gören öğrencilerin akademik başarılarını, sosyal ve ekonomik durumlarını süreç odaklı olarak izlemek ve ihtiyaç duyulduğunda başarıyı artırıcı çalışmalarda bulunarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarının sağlıklı ve sistemli bir şekilde yürütülmesini sağlamaktır. Çalışmada nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden birlikte yararlanılmıştır. Nicel boyutta tarama modelinden, nitel boyutta durum çalışmasından yararlanılmıştır. İl genelinde uygulanan kazanım değerlendirme sınavları, kazanım testleri ve anketler yoluyla yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerden düzenli aralıklarla alınan veriler, öğretim faaliyetlerinin kalitesinin artırılması ve eğitim-öğretim faaliyetlerinde gelecek planlaması açısından değerlendirilmiştir. Nitel veriler betimsel ve grafiksel, nicel veriler SPSS programı ile istatistiksel olarak analiz edilmiştir. 8 ve 12. sınıflarda öğrenim gören 59.260 öğrenci ve 817 okul yöneticisi araştırmanın evrenini, değerlendirme anketine katılan 4.336 öğrenci ile 595 kurum yöneticisi ise araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Kazanım değerlendirme sınavlarının sonucunda, düşük ve yüksek başarı grafiğine sahip öğrencin velileri, öğretmenleri ve kurum yöneticileri ile bire bir görüşmeler yapılmış; alınan kişisel görüşler, içerik analizleri ile detaylandırılmıştır. Ankete katılan öğrenci ve yöneticilerin büyük çoğunluğu, kazanım değerlendirme sınavlarının, akademik derslerdeki öğrenci başarısını artırmada olumlu etkisi olduğunu belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Ölçme ve Değerlendirme, Süreç Odaklı Ölçme ve Değerlendirme, Öğrenci Başarısını İzleme Sistemi

1. GİRİŞ

Bir “davranış değişikliği oluşturma süreci” olarak ele alınan eğitim; esasında, pek çok bileşen ve aşamadan oluşan uzun soluklu bir sistemdir. Uzun soluklu bu sistemde; “hedef ve amaçlar”, “içerik”, “öğretme ve öğrenme süreçleri” ile “ölçme ve değerlendirme” aşamaları yer alır. Kuşkusuz, ölçme ve değerlendirme faaliyetleri sistemin verimliliğini denetleyen ve sürekliliğini sağlayan en önemli unsurlardır.

Ölçme işleminin, net olarak tanımlanan amaçlara yönelik olarak geçerli ve güvenilir araçlarla yapılması çok önemlidir. Zira hatalı olarak ölçülen verilerin, bizi yanlış sonuçlara götürecek bir değerlendirme işlemine sevk etmesi kaçınılmaz olacaktır. Bu nedenle ölçme çalışmalarında “neyin, niçin, ne kadar” ölçüldüğünün bilinmesi büyük bir önem arz etmektedir.

Eğitim-öğretim sürecinde, değerlendirme işleminin sürece en fazla katkı sağlayan aşama olduğu söylenebilir çünkü değerlendirme ile eğitim sisteminin hem mevcut durumu tespit edilebilmekte hem de gelecekte yapılması gereken iş ve işlemlerle ilgili bir nevi çerçeve çizilebilmektedir. Değerlendirmede ölçme sonuçları alınır, bir ölçütle karşılaştırılır ve ölçme sonucunun, ölçütle belirlenen ölçüyü karşılayıp karşılamadığına bakılır. Değerlendirme, ölçülen özelliğe ilişkin bir kararlar sonuçlanır. Öğretme ve öğrenme sürecinin iyileştirilmesi, süreçteki bireylerin niteliklerinin artırılması ancak değerlendirme ile mümkündür.

Süreç kavramı, sadece ürünü değil; girdi (ön-koşulluk dâhil), işleme ve ürün elde etmenin tümünü içeren bir kavramdır. Eğitimde ölçme ve değerlendirme çalışmaları, sadece kazanıma/kazanımlara ulaşılma düzeyini ortaya koymaktan ibaret değildir. Ölçme ve değerlendirme, eğer kazanım ya da kazanımların istediği hedeflere ulaşılma ise bunun nedenlerine ulaşılacak veriler de barındırmalıdır.

Ölçme ve değerlendirme denince çoğunlukla sıralama amaçlı sınavlar akla gelir. Sonuç odaklı bu sınavlarda eğitim-öğretim süreci büyük oranda göz ardı edilir. Günümüzde yaygın olan sonuç odaklı ölçme ve değerlendirme uygulamalarında öğrencilerin gösterdiği performans ile öğrenim sürecinin yalnızca bir kesiti dikkate alınmakta, öğrencinin neyi bilmediği ile ilgili alınan bu anlık ölçme sonucu onun hayatına yön vermede kesin ve geri dönülemez kararların alınmasıyla sonuçlanmaktadır. Söz gelimi, bir eğitim-öğretim yılı boyunca derslerinde başarılı olan bir öğrenci edindiği bir kazanımı ya da kazanımları, sınav sürecinde heyecan, kaygı, sağlık sorunları vb. gibi sebeplerden dolayı sergileyemediği takdirde o öğrenci hakkında sınav sistemince verilen sonuç ve yargının değişme imkânı olmamaktadır.

Bütün bileşenleri ile bir bütün olarak görülmesi gereken eğitim-öğretimde, yalnızca sonucun değil sürecin de dikkate alınması gerekir. Klasik ölçme ve değerlendirme uygulamalarının beraberinde getirdiği sorunlar, eğitim çevrelerinde yeni yaklaşımların gündeme gelmesini ve tartışılmasını sağlamış, ölçme ve değerlendirmede artık sürecin de hesaba katılmasını zorunlu kılmıştır. Süreç odaklı ölçme ve değerlendirme yalnızca öğrencinin neyi bilip bilmediğini değil, niçin öğrenemediğini de tespit ederek öğrenme eksikliklerinin giderilmesine imkân sağlayan bir sistemdir.

Ölçme ve değerlendirme çalışmaları ancak düzenli ve sistemli bir biçimde yapıldığında ve öğrencinin

bilişsel seviyesi, duyuşsal ve davranışsal durumu geçerli ve güvenilir araçlarla lldğnde eğitimde kalıcılığın sağlanmasına yönelik çalışmalar yapılmış olur. Bu proje çalışmaları, il millî eğitim müdürlüklerinde yerel düzeyde yapılacak il geneli ortak sınavlar ve bütün derslerin programlarında yer alan kazanımların düzenli ve sistemli olarak değerlendirilebilmesi için önem arz etmektedir. Millî Eğitim Bakanlığımızın lme ve değerlendirme politikalarını da destekleyen bu izleme ve değerlendirme çalışmalarının, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinden, gelecekteki mesleki yaşamını şekillendirecek kararlara kadar pek çok önemli aşamanın farklı, kapsamlı, geçerli ve güvenilir lme araçları kullanılarak tespitini ve değerlendirilmesini sağlayacağı düşünülmektedir.

1.1. Problem Durumu

lme ve değerlendirme sisteminde yalnızca çoktan seçmeli sorulardan oluşan merkezî sınavlarla bireyin hayatına yön verilmesi ve geleceğinin şekillendirilmeye çalışılması, özellikle kk yaşlardaki öğrenciler için çeşitli fiziksel, psikolojik ve bilişsel düzeyde bazı sorunlara yol açmaktadır. Sadece çoktan seçmeli soru tipiyle gerçekleştirilen merkezî sınav yapısının bir sonucu olarak dikkate alınan sonuç odaklı sınav sistemi; bireyin yaşantısında yer etmesi gereken spor, sanat, oyun, zihinsel etkinlikler gibi kişisel gelişim için önemli aktivitelerin geri plana atılmasına neden olmaktadır.

Günümüz eğitim koşullarında merkezî sınavlar dışındaki lme ve değerlendirme faaliyetleri, okullar bünyesinde ders ğretmenlerinin tercih ettikleri yöntemlerle ve alışkanlıklarla çoğu kez sonuç odaklı olarak yapılmaktadır. Aynı branşta derse giren öğretmenlerin yaptıkları lme çalışmalarında lme sonuçları; okul türü, okulun ve öğrencinin demografik özellikleri, ölçmeyi yapan öğretmenin lme-değerlendirme yaklaşımı, sorulan soruların zorluk derecesi gibi farklı “değerkenlere” göre şekillenebilmektedir. Öğretmenin, sınavını değerlendirdiği öğrencisini tanınması da sürece duyuşsal ögelerin girmesine neden olabilmektedir. Bütün bu sebepler ise ülkemiz genelinde eşit, objektif ve nesnel bir lme-değerlendirme sisteminin kurulması gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır.

1.2. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, il bünyesinde öğrenim gören öğrencilerin akademik başarılarını, sosyal ve ekonomik durumlarını izlemek ve ihtiyaç duyulduğunda başarıyı artırıcı çalışmalarda bulunarak lme ve değerlendirme çalışmalarını sağlıklı ve sistemli bir şekilde yürütmek, bu yolla eğitim-ğretim kalitesini artırmaya yardımcı olmaktır. Bu amaca ulaşmak için řu sorulara cevap aranılmıştır:

a. Velilerin ve öğretmenlerin, ğrencilerinin başarısını kazanım temelli olarak düzenli bir şekilde izleyebilecekleri kazanım temelli bir elektronik takip sistemi kurmanın ğrenci başarısına etkisi nedir?

b. Kazanım temelli olarak sürece dayalı alternatif lme ve değerlendirme araçları gerçekleştirilebilir mi/ geliştirilebilir mi?

c. Öğrencileri bir st eğitim kurumuna hazırlamada kazanım takip sisteminin etkisi ne düzeydedir?

d. Okul ve ilçe eğitim yöneticilerine göre kazanım temelli elektronik takip sisteminin ğrenci başarısı üzerindeki etkisi ne düzeydedir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Deseni

Bu projede nitel ve nicel araştırma yöntemlerinden birlikte yararlanılmıştır. Nicel boyutta tarama modelinden nitel boyutta durum çalışmasından yararlanılmıştır.

2.2. Veri Analizi

İl genelinde uygulanan kazanım değerlendirme sınavları, kazanım testleri ve anketler yoluyla; yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerden düzenli aralıklarla alınan veriler, eğitim-öğretim faaliyetlerinde gelecek planlaması ve geri bildirimler ile öğretim faaliyetlerinin kalitesinin artırılması açılarından değerlendirilmiştir. Nitel veriler betimsel ve grafiksel, nicel veriler SPSS programı ile istatistiksel olarak analiz edilmiştir. Kazanım değerlendirme sınavlarının sonucunda başarı grafiğinde düşük ve yüksek çıkan öğrencilerin öğretmenleri, velileri ve kurum yöneticileriyle bire bir görüşmeler yapılmış ve alınan kişisel görüşler, içerik analizleriyle detaylı olarak raporlanmıştır. Sınav sonuçları ile birlikte yapılan anket çalışmalarında tarama modeli kullanılarak öğrencilerin başarısı ile çeşitli değişkenler arasındaki ilişkiler araştırılmış ve ortaya çıkan analizler öğretmen ve okul yöneticileri ile paylaşılmıştır.

2.3. Evren/Örneklem/Çalışma Grubu

Kazanım değerlendirme sınavları için il genelinde 8 ve 12. sınıflarda öğrenim gören 59.260 öğrenci ve 817 okul yöneticisi araştırmanın evrenini, kazanım değerlendirme sınavları değerlendirme anketine katılan 4.336 öğrenci ile 595 kurum yöneticisi ise araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Çalışma grubu ile ilgili olarak öncelikle projede yer alacak öğretmenlerin belirlenmesi için hazırlık çalışmaları yürütülmüş ve Konya ili bünyesinde soru hazırlama tecrübesine sahip yaklaşık 120 öğretmenden oluşan bir “soru hazırlama ve değerlendirme ekibi” oluşturulmuştur.

2.4. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

İl genelinde sistemli, kapsamlı, geçerli, güvenilir ve süreç odaklı ölçme değerlendirme çalışmaları için ilk etapta ilimiz bünyesindeki ilçe zümre başkanlarıyla, zümre öğretmenleri ve okul yöneticileri ile odak grup görüşmeleri düzenlenmiş ve istişareler sonucunda alınan kararlar, beyin fırtınası yöntemi ile uzun uzadıya tartışılarak belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarını etkileyecek örneklem seçiminden kaçınmak amacıyla evreni oluşturan öğrenci arasından elektronik form olarak düzenlenen anketi dolduran öğrenciler üzerinden araştırmanın yürütülmesi yolu tercih edilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUM

Kazanım değerlendirme sınavlarında, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı boyunca 8. sınıflardan 33.909, 12. sınıflardan 25.351 olmak üzere toplamda 59.260 öğrencinin öğretim programlarındaki kazanım durumları izlenmiş ve anketler yoluyla öğrencinin sınav başarısını etkileyen faktörler çeşitli değişkenlerle birlikte tespit edilmiştir. Türkçe dersine ait örnek kazanım karnesi Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. 2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılına Ait Türkçe Dersi Kazanım Karnesi Örneği

2006 Yılı Türkçe Dersi Öğretim Programına Göre TÜRKÇE Dersi Kazanımları	Doğru Yapılma Oranı %
Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.	67.9
Okuduklarındaki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.	66.1
Okuduğu metinde geçen kelime, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.	41.5
Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.	55.9
Metnin konusunu belirler.	53.9
Metne ilişkin sorular oluşturur.	44.5
Metne ilişkin sorulara cevap verir.	48.8
Metinde yararlanılan düşünceyi geliştirme yollarının işlevlerini açıklar.	54.8
Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantıları fark eder.	67

Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	51.1
Anlatımın kimin ağzından yapıldığını belirler.	62.5
Cümlenin ifade ettiği anlam özelliklerini kavrar.	72
Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.	68.1
Fiilimsiyle, fiil ve isim soylu kelimeler arasındaki farkları kavrar.	46.8
Cümlenin temel öğelerini ve özelliklerini kavrar.	39.4
Cümlenin yardımcı öğelerini ve özelliklerini kavrar.	49
Yazım kurallarını kavrayarak uygular.	52.4
Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.	60.8

Tablo 1’de de görüldüğü gibi kazanım değerlendirme sınavları ile -örnek olarak- Türkçe dersine ait kazanımlar il, ilçe, okul ve sınıf bazında yapıma oranları ile tespit edilmiş; eğitim yöneticileri, öğretmen, öğrenci ve veliler ile paylaşılmıştır. Örneğin “Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.” kazanımını ölçen bir soruyu doğru cevaplayamayan öğrenci, aynı kazanım ile ilgili sınıf, okul, ilçe ve ilindeki öğrencilerin bu kazanıma ne oranda sahip olduğunu görebilmekte ve bu kazanım ile ilgili öz değerlendirmeler yapma imkânına kavuşabilmektedir. Öte yandan öğrenci velisi, öğrencisinin ders kazanım durumlarını istatistiksel olarak görebilmekte; ders öğretmeni ise kazanım durumlarıyla ilgili sınıf değerlendirmeleri yaparak kavranma oranı düşük olan kazanımlarla ilgili sınıf etkinlikleri düzenleme fırsatına sahip olabilmektedir. Diğer bir açıdan bakıldığında okul yöneticileri, ilçe ve il eğitim yöneticileri kazanım durumları ile ilgili olarak kurumlarının mevcut durumlarını bir bütün olarak görebilmekte, söz konusu kazanımlarla ilgili sorunları belirleme ve ihtiyaç duyulan iyileştirme çalışmalarını gerçekleştirme imkânına kavuşmaktadır.

İl geneli kazanım değerlendirme sınavlarına giren 8. sınıf öğrencilerine yönelik kazanım değerlendirme sınavları değerlendirme anketine katılan 4.336 öğrencinin 2.257 (%52)’si kız, 2.079 (%48)’i erkektir. Ankete katılan 4.336 öğrencinin, yapılan sınavlardaki puan ortalaması 499,808 olarak tespit edilmiştir. Ankete katılan 4.336 öğrenciden 1.911 öğrenci 0-500 puan aralığında bir puan alırken 2.425 öğrenci 500 puanın üzerinde almıştır. 12. sınıf öğrencilerine yapılan kazanım değerlendirme sınavları değerlendirme anketine ise 10.990 öğrenci katılmıştır. Katılan öğrencilerden 5.474 (%49,8)’si kız, 5.516 (%50,2)’i erkektir. Kazanım değerlendirme sınavları ile ilgili kurum yöneticilerine uygulanan değerlendirme anketine ise 21 ilçe millî eğitim müdürü ve 557 okul müdürü dâhil olmak üzere toplamda 595 okul/kurum yöneticisi katılmıştır.

Ankete yer alan, “Sınav organizasyonunu genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna “oldukça başarılı, başarılı, başarısız ve oldukça başarısız” seçenekleri konmuştur. Ankete katılan ortaokul (8. sınıf) öğrencilerinin %42’si (1.822 öğrenci), sınavları “oldukça başarılı”, %51,2’si (2.220 öğrenci) “başarılı” olarak değerlendirmiştir. Ankete katılan lise (12. sınıf) öğrencilerinin %21’i ise (2.389 öğrenci), sınavları “oldukça başarılı” olarak değerlendirirken, %56,9’u (6.252 öğrenci) “başarılı” olarak değerlendirmiştir.

“Kazanım değerlendirme çalışmalarının sınav başarısı üzerindeki olumlu anlamda etkisi hakkındaki düşünceniz nedir?” sorusuna, öğrencilerin verdikleri cevaplar detaylı bir şekilde aşağıda yer alan tablolarda verilmiştir.

Tablo 2. Kazanım Değerlendirme Sınavlarının Kendileri Üzerindeki Etkisi Konusunda Katılımcı Öğrenci Görüşleri

Proje çalışmalarının sınav başarılarınız üzerindeki etkisi hakkındaki düşünceniz nedir?					
Ortaokul Öğrencileri (8. Sınıf)			Lise Öğrencileri (12. Sınıf)		
Oldukça Etkili	1.733	% 40	Oldukça Etkili	2.150	% 19,6
Etkili	2.180	% 50,3	Etkili	5.817	% 52,9
Etkisiz	284	% 6,5	Etkisiz	2.106	% 19,1
Oldukça Etkisiz	139	% 3,2	Oldukça Etkisiz	917	% 8,4

Tablo 2 dikkate alındığında, ankete katılan ortaokul öğrencilerinin %40'ı, yapılan kazanım değerlendirme sınavı çalışmalarının, sınav başarısı üzerinde “oldukça etkili” olduğunu; %50'si ise “etkili” olduğunu belirtmiştir. Bu sonuç itibarıyla ortaokul öğrencilerinin %90'ı kazanım değerlendirme sınavı çalışmalarından verim aldığını göstermektedir.

Ankete katılan lise öğrencilerinin yaklaşık %20'si yapılan kazanım değerlendirme sınavı çalışmalarının, sınav başarısı üzerinde “oldukça etkili” olduğunu; yaklaşık %53'ü ise “etkili” olduğunu belirtmiştir. Bu veriler, lise öğrencilerinin %73'ünün, kazanım değerlendirme sınavı çalışmalarından verim aldığını göstermektedir.

“Kazanım değerlendirme çalışmalarının, sınav başarısı üzerindeki olumlu anlamda etkisi hakkındaki düşünceniz nedir?” sorusuna, kurum yöneticilerinin verildikleri cevaplar ise detaylı bir şekilde aşağıda yer alan tablolarda verilmiştir.

Tablo 3. Kazanım Değerlendirme Sınavı Çalışmalarının Öğrenci, Okul ve İl Başarısını Artırmadaki Etkisi ile İlgili Eğitim Yöneticilerinin Görüşleri

Sınavların ve değerlendirme çalışmalarının; öğrencinizin, okulunuzun ve ilinizin başarısını artırmada olumlu anlamda etkisi hakkındaki düşünceniz nedir?		
Oldukça Etkili	198	%33,3
Etkili	391	%65,7
Etkisiz	6	%1
Oldukça Etkisiz	0	% 0

Tablo 3 dikkate alındığında kurum yöneticilerinin tamamına yakını (%99) kazanım değerlendirme sınavı çalışmalarının; öğrenci, okul ve il başarısını artırmada olumlu etkisi olduğunu ya “oldukça etkili” ya da “etkili” ifadeleri ile belirtmişlerdir.

4. SONUÇ

Kazanım değerlendirme sınavlarında, 2016-2017 eğitim-öğretim yılı itibarıyla 8. sınıflardan 33.909, 12. sınıflardan 25.351 olmak üzere toplamda 59.260 öğrencinin ilgili öğretim programlarındaki kazanım durumları bir eğitim-öğretim yılı boyunca izlenmiştir. Anketler yoluyla öğrencinin sınav başarısını etkileyen faktörler çeşitli değişkenlerle birlikte tespit edilmiştir. Elde edilen verilerin analizleri il ve ilçe millî eğitim müdürlüğü yöneticileri, okul müdürleri, öğretmenler ve rehberlik araştırma merkezleri ile yapılan toplantılarda; veliler ve öğrencilerle ise Genel Ağ ortamında paylaşılmıştır.

2015-2016 merkezî ortak sınav sonuçlarındaki başarı sıralaması ile projemiz çerçevesinde yapılan kazanım değerlendirme sınavlarının uygulandığı 2016-2017 eğitim-öğretim yılında yapılan 1. dönem merkezî ortak sınav sonuçları, projenin verimliliğinin tespiti için başarı durumu açısından karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonuçlarına bakıldığında, başarı sıralamasında bir önceki eğitim-öğretim yılına nazaran genel başarı ortalamasında iyileşme olduğu görülmüştür. Bu veriler kazanım değerlendirme sınavlarının ilimiz başarılarında olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Elde edilen bu sonuçlara detaylı olarak bakıldığında öğrenci ve velilere yönelik hedeflerimizin gerçekleştiğini görmekteyiz. Kazanım karnelerinde başarı durumu zayıf olan öğrencilere yönelik destekleme ve yetiştirme kurslarında takviye çalışmaları yapılmış, başarısı düşük okullarda verimli ders çalışma yöntemleri konusunda rehber öğretmenlerce seminerler düzenlenmiştir.

5. TEŞEKKÜR

2016-2017 eğitim-öğretim yılında 8 ve 12. sınıflarda öğrenim gören 59.260 öğrenci ve 817 okulun sürece dâhil edildiği bu projenin, 16 Kasım 2017 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığı yenilikçilik bölge ödülünü almasını, sürdürülebilirlik ve yaygınlaştırılabilirlik adına umut verici bir gelişme olarak değerlendiriyoruz. Bu düşüncelerle de “soru hazırlama ekibi” öğretmenlerimiz başta olmak üzere proje çalışmaları boyunca emek ve desteklerini esirgemeyen herkese teşekkürü bir borç biliyoruz.